

JA, IK GELOOF

KEES VAN DUSSELDORP

J A

IK

GELOOF

CURSUS VOOR
BELIJDENISCATECHESE

Uitgeverij Boekencentrum
Zoetermeer

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Op www.boekencentrum.nl/jaikgeloof staat onder downloads een instructie voor de catecheet.

ISBN 978 90 239 7017 0

NUR 707

Ontwerp omslag Reprovinci

Ontwerp binnenwerk Studio Anton Sinke, www.antonsinke.nl

© 2015 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden

INHOUD

	Van start - de eerste ontmoeting	6
1	Belijdenis doen van je geloof	10
Deel A Jezus Christus volgen		
2	Leerling van Jezus Christus	16
3	Jezus Christus de Bemiddelaar	20
4	Het lijden van de Koning	24
5	Ingelijfd bij de Verlosser (doop)	28
6	Eén met de Heer (avondmaal)	33
Deel B God de Vader kennen		
7	Wie is God?	38
8	Wie ben ik als mens?	42
9	Gods Woord	46
10	Gods macht	50
11	Gods trouw	54
12	Gods eeuwigheid	59
Deel C Door de Geest leven		
13	Opnieuw geboren	64
14	Leven met uitstraling	68
15	Geestelijke leiding	73
16	Lid van de gemeente	77
17	Opgenomen in de traditie	82
18	Belijdend lid van de kerk	86
	Herhalingsvragen	88
	Eindopdracht	91
	Formulier voor openbare geloofsbelijdenis (GKv)	92
	Formulier voor openbare geloofsbelijdenis (CGK)	94

VAN START – DE EERSTE ONTMOETING

Welkom!

Van harte welkom op de belijdeniscatechisatie! Je hebt besloten om hiermee te beginnen. Misschien ben je al gemotiveerd om openbare geloofsbelijdenis te doen. Misschien weet je dat nog niet zeker. In ieder geval hopen we op goede ontmoetingen.

Vraag: Wie ben je?

Laten we proberen om op een inhoudelijke manier kennis te maken met elkaar. We gaan in gesprek aan de hand van zes vragen:

1. Wie of wat is op dit moment in jouw leven heel belangrijk?
2. Wat vind jij typerend voor de wereld waarin wij leven?
3. Hoe heb jij Jezus Christus leren kennen?
4. Welke vraag zou je aan God willen stellen?
5. Wat vind je goed aan de kerk en wat zou je graag anders zien?
6. Wat vind je belangrijk voor belijdeniscatechisatie?

Wat is de bedoeling van dit boekje?

Hierbij heb je een beknopte cursus in handen, bestemd voor het hele jaar belijdeniscatechisatie. De cursus is gericht op:

- *Je persoonlijke geloof.* Je bent christen. Dat heeft een binnenkant: je omgang met de Heer, je vertrouwen in God, je liefde voor medechristenen. Het heeft ook een buitenkant: je levensstijl, je houding tegenover anderen, je plaats in de wereld.
- *Je geloofskennis.* Een gelovig mens leert God en zijn werk steeds meer kennen. Daar werk je actief aan door te lezen in de Bijbel en met anderen te praten over de betekenis ervan. Zo groei je in kennis en inzicht. Je hebt het nodig om je eigen overtuiging te vormen en vast te houden tussen allerlei verhalen.

- *Je kerkelijke oriëntatie.* Door openbare geloofsbelijdenis word je belijdend lid van de kerk. Het is goed om te weten hoe het in de kerk toegaat, wat de achtergrond is van bepaalde gewoonten en wat je in een gemeente van elkaar mag verwachten.

Meer informatie

In deze cursus zijn echt alleen kernzaken opgenomen. Als je meer wilt weten, lees er dan een ander boek naast. Suggesties zijn:

- Ds. Egbert Brink, *Het Woord vooraf* (De Vuurbaak, Barneveld 2006). Wat geloven we eigenlijk? Een compleet boek dat de geloofskennis op een levendige manier overbrengt. Op een overzichtelijke manier en in een frisse stijl krijg je meer informatie bij alle belangrijke thema's van de christelijke leer.
- Ds. Bernard van Vreeswijk (red.), *Schuurpapier* (Jes!, Zoetermeer 2012). Waar sta je in het geloof? In dit boek wordt de Nederlandse Geloofsbelijdenis gebruikt als schuurpapier voor ons geloof. Bij allerlei kritische en persoonlijke vragen blijkt hoe leerzaam dit belijdenisgeschrift is.
- Diane Palm en Herman van Wijngaarden (red.), *Onbeperkt houdbaar! Over geloven na je belijdenis* (Jes!, Zoetermeer 2010). Het geloof blijft een ontdekkingstocht: je komt steeds nieuwe vragen tegen. Het geloof kan die vragen aan! In dit boek wordt dat aangetoond door een actuele bespreking van de twaalf artikelen.
- Alister McGrath en Jan Hoek (red.), *Handboek christelijk geloof* (Boekencentrum, Zoetermeer 2008). De belangrijkste onderdelen van het christelijk geloof worden op deskundige, persoonlijke en toegankelijke manier uitgelegd vanuit de Bijbel. Met veel extra informatie over interessante thema's.

Hoe gaan we te werk?

Jouw vragen staan centraal! Je hebt dit seizoen de gelegenheid om al je vragen naar voren te brengen. Je krijgt daarom elke keer de opdracht om een vraag mee te nemen. Maak hier gebruik van! Zo haal je uit de cursus wat je nodig hebt voor je eigen ontwikkeling.

Als je ter voorbereiding de opdrachten maakt en het hoofdstuk alvast doorleest, zie je alle belangrijke onderwerpen een

keer langskomen, ook als er in de les geen aandacht aan gegeven wordt.

Bij elke les worden één of twee vraag-en-antwoorden uit de Heidelbergse Catechismus afgedrukt.

Bij elke les zit ook een leesrooster. Het werkt stimulerend om die teksten te gebruiken in je persoonlijke 'stille tijd'. Het leesrooster hoort bij het onderwerp dat aan de orde is geweest. Om voor jezelf na te gaan of je ook kunt vertellen wat je gelooft, kun je de herhalingsvragen achter in het boekje gebruiken.

In een belijdenisjaar ben je persoonlijk sterk betrokken bij de inhoud. Je overweegt immers of je het seizoen wilt afsluiten met openbare geloofsbelijdenis. In de ontmoetingen zijn ook persoonlijke vragen welkom. In de loop van het seizoen is er ruimte voor persoonlijk gesprek, zowel met je wijkouderling als met de catecheet. Daar mag je ook zelf om vragen!

We houden de omgang met God daarbij levend door samen te zingen en te bidden. Daarbij word jij ook ingeschakeld.

Opdracht

Lees de vragen uit het formulier voor de openbare geloofsbelijdenis door (zie achter in het boekje). Onderstreep een opmerking die je belangrijk vindt. Omcirkel ook een opmerking waar je een vraag over hebt.

We hopen op en bidden voor een goede belijdeniscatechisatie onder Gods zegen. Bid je mee?

Leesrooster

Psalm 139:1-6

Matteüs 11:25-30

Kolossenzen 2:6-10

Matteüs 28:16-20

Opdracht voor de volgende keer

Schrijf een brief (of e-mail) aan je catecheet, waarin je iets vertelt over je motivatie en verwachting voor de belijde-

niscatechisatie. Een paar vragen die je zou kunnen beantwoorden:

1. Hoe heeft je geloof zich ontwikkeld in de afgelopen jaren?
2. Wie is Jezus Christus voor jou?
3. Op welke manier ervaar jij Gods aanwezigheid? (Denk aan: bijbellezen / bidden / zingen / kerkdiensten / natuur / mensen helpen / stilte / gesprekken / studeren / muziek / acties.)
4. Waarom zou je graag belijdenis doen? Wat houdt je nog tegen?
5. Wat vind jij belangrijk voor dit seizoen van belijdeniscatechisatie?
6. Over welke onderwerpen of vragen zou je (persoonlijk of in de groep) graag eens willen praten?

Lees alvast het volgende hoofdstuk door.

Streep minstens één ding aan waar je meer over wilt horen of waar je een vraag over hebt.

BELIJDENIS DOEN VAN JE GELOOF

Wat betekent 'openbaar belijdenis van het geloof' doen?

- Persoonlijk *belijden* dat je gelooft wat de Heer bij je doop beloofde. Je aanvaardt het evangelie van Jezus Christus en je weet je aangenomen door God.
- Openlijk *beloven* dat je bereid bent naar Gods Woord te leven. Je wilt je gedragen als Gods kind, in verbondenheid met de Vader.
- Publiek *verklaren* dat je bij de gemeente van Christus wilt horen. Je wordt belijdend lid van de kerk en door de kerkenraad toegelaten tot de viering van het heilig avondmaal.

Wat is 'het geloof' dat ik belijd?

Het gaat om het *christelijk* geloof. Dat geloof richt zich op de Heer Jezus Christus: de boeiendste en belangrijkste persoon die er is. Je leert Hem kennen en aanvaarden, niet alleen om wat Hij *gedaan heeft*, maar ook om wie Hij *is* en wat Hij *doet*. (Deel A van deze cursus heet: *Jezus Christus volgen*.)

De Heer Jezus leert je God de Vader kennen. Aan zijn hand gaan we goed luisteren naar wat er over God in de Bijbel staat, het Woord van God. Wie de Vader kent, heeft het eeuwige leven: je leven is gered en je toekomst staat open.

(Deel B van deze cursus heet: *God de Vader kennen*.)

Het geloof heeft niet alleen met kennen, voelen en ervaren te maken. Het heeft door de Heilige Geest grote gevolgen voor je hele leven: je dagelijkse activiteiten, je omgang met mensen, je plaats in de gemeente, je houding in de wereld. Zo'n leven is spannend en mooi.

(Deel C van deze cursus heet: *Door de Geest leven*.)

Je openbare geloofsbelijdenis is een mijlpaal in het groeiproces van je geloof. De Heer is blij met dit blijk van volwassen geloof en zal hierover zijn zegen geven. Belijdenis-doen is

geen eindpunt, het is het startpunt van zelfstandig geloven. Je blijft bezig in de strijd om te blijven geloven en als christen te leven. Je wordt zelf ingeschakeld om de blijvende groei van je geloof te bevorderen.

Wat is nodig om belijdenis te kunnen doen?

Het belangrijkste is: 'liefde voor de Heer met heel je hart, heel je ziel, heel je verstand en al je krachten'. Een aantal aspecten:

- *Inzicht in jezelf.* Beseffen welke talenten en persoonlijkheid de Heer je gegeven heeft. Een open oog hebben voor je gebreken en zondige natuur. Aanvaarden dat God je geroepen heeft.
- *Zelfstandigheid.* Als christen op je eigen benen staan. Zelf de verantwoordelijkheid nemen voor je meningen en daden.
- *Geloofskennis.* Je verstand, je geheugen en je hart wijden aan het kennen van Gods Woord. Weten wat de Heer zegt over zichzelf, de wereld, de mens en het leven.
- *Zelfverloochening.* Bereid zijn Gods wil boven je eigen wensen te stellen. Anderen willen dienen met woord en daad.
- *Bereidheid tot getuigen.* In het dagelijks leven jezelf als christen presenteren. Graag willen vertellen van Gods genade.
- *Kerkelijk besef.* De plaats zoeken en innemen die de Heer je geeft in zijn gemeente. Trouw zijn in kerkbezoek en kerkelijk lidmaatschap. Ambtsdragers aanvaarden als Gods dienaren.

(Uit: E.A. de Boer, *Bekering*. De Vuurbaak, Barneveld 1994)

Opdracht

Onderstreep hierboven minstens één aspect waarover je een vraag hebt.

Hoe kijkt de Heer tegen openbare geloofsbelijdenis aan?

Voor de Heer heeft jouw openbare geloofsbelijdenis een plaats in het *verbond* dat Hij met jou gesloten heeft. Op zijn beloften reageer je met geloof. Dat geloof wordt door de Heer gevraagd en tegelijk door zijn Woord opgeroepen. Dat maakt het verbond tot een wederzijdse verbinding: je gaat je ook zelf inzetten voor een levende omgang met de Heer en voor een

levensstijl die bij een christen past.

Naar God toe is jouw geloof een antwoord op zijn liefde. Om tot dat antwoord te komen heeft Hij je tot leven geroepen.

Wat is Gods verbond?

Gods verbond is zijn belofte dat Hij zich in liefde aan de gelovigen en hun kinderen verbindt vanwege Jezus Christus. In dat 'verbond' liggen de relatie en de omgang tussen God en zijn kinderen vast in wederzijdse afspraken. Het verbond is gegrond in Gods genade.

Waar kan ik Gods verbond zien?

Het genadeverbond heeft een *historische* kant:

- Het verbond met Adam en Eva na de zondeval.
- Het verbond met Noach na de zondvloed.
- Het verbond met Abram en zijn nageslacht.
- Het verbond met Israël op de Sinaï.
- Het nieuwe verbond in Jezus Christus door de Heilige Geest.

Het genadeverbond heeft een *persoonlijke* kant.

- God zelf neemt ons op in zijn verbond. Dat is een eenzijdig initiatief van zijn kant, wat bijvoorbeeld blijkt in de kinderdoop. Hij maakt zich aan ons bekend en geeft zich aan ons.
- God vraagt een liefdevol antwoord. Hij vraagt dat wij van onze kant dat verbond onderhouden. Het verbond gaat tweezijdig verder, zoals bijvoorbeeld blijkt in het avondmaal.
- In Gods verbond leven is een serieuze zaak. Het voorrecht is ook een verantwoordelijkheid. Wie Gods liefde niet hoeft, krijgt te maken met Gods oordeel.

Wat moet ik met Gods verbond?

Geniet van de voorrechten van het verbond: je kunt altijd terugvallen op Gods beloften en je mag leven in de gemeenschap van de kerk.

Besef goed dat het verbond niet hetzelfde is als uitverkoren zijn. Ook een verbondskind moet zich bekeren tot God.

Maak werk van het verbond door God te dienen en naar zijn wil te leven. Dat is de *opdracht*, die in de *belofte* ligt besloten.

Zoek steeds je houvast in Jezus Christus. Je eigen verantwoordelijkheid betekent niet dat alles van jezelf afhangt. De Heer

geeft je persoonlijke begeleiding door zijn Woord en Geest. Zo werkt Hij aan groei en volharding in je geloof.

Gespreksvragen

1. Sommige mensen denken dat je als verbondskind vast en zeker in de hemel komt. Wat vind je daarvan?
2. Op welk moment ben je opgenomen in Gods genadeverbond?
3. Stel: iemand is als kind gedoopt, in de kerk opgegroeid, maar wil van God niets meer weten. Wat betekent het verbond dan?

Leesrooster

Romeinen 10:8-13

1 Timoteüs 6:11-16

1 Petrus 5:5-11

Dordtse Leerregels V, art. 3, 11 en 12

Catechismus

Wat is uw enige troost in leven en sterven?

Dat ik met lichaam en ziel, in leven en sterven, het eigendom ben, niet van mijzelf, maar van mijn trouwe Heiland Jezus Christus.

Want Hij heeft met zijn kostbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle macht van de duivel verlost.

Hij bewaart mij zo, dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd kan vallen, ja zelfs zo, dat alles dienen moet tot mijn heil.

Daarom geeft Hij mij door zijn Heilige Geest ook zekerheid van het eeuwige leven en maakt Hij mij van harte bereid om voortaan voor Hem te leven.

(H.C. v/a 1)

Opdrachten voor de volgende keer

1. Lees Lucas 9:57-62. Welke consequenties heeft het volgen van Jezus? In welk opzicht geldt dit ook voor ons? Hoe kijk jij zelf tegen het volgen van Jezus aan?

2. *WWJD*: de afkorting betekent: *What Would Jesus Do?*
Probeer deze vraag eens één dag in je hoofd te houden. Welk effect heeft dat?

Lees alvast het volgende hoofdstuk door.

Streep minstens één ding aan waar je meer over wilt horen of waar je een vraag over hebt.